

CZU: 159.922.8:316.614

STUDIUL ÎNCREDERII ÎN SINE LA ADOLESCENȚI*Jana RACU, Iulia RACU***Universitatea de Stat din Moldova***Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”*

Încrederea în sine reprezintă un factor decisiv în adaptarea socială și în dezvoltarea personalității. În acest context am realizat un studiu al încrederii în sine, al curajului social și al inițierii contactelor sociale la adolescenți. Am stabilit că un număr foarte mic de adolescenți prezintă un nivel înalt al încrederii în sine. Adolescenții sunt mai încrezuți în sine comparativ cu fetele. De asemenea, am stabilit relații între încrederea în sine și inițierea contactelor sociale.

Cuvinte-cheie: *încredere în sine, curaj social, inițierea contactelor sociale, adolescenți.*

THE STUDY OF SELF-CONFIDENCE IN ADOLESCENCE

Self-confidence at adolescents is one of the decisive factor in social adaptation and in personality development. In this context we realized a research of self-confidence at adolescents. The purpose of investigation was to highlight gender differences in self-confidence at adolescents and interrelation between self-confidence and social courage and initiation of social contacts. As results were established, only a small number of adolescents have high level of self-confidence. Boys have a more developed self-confidence than girls. Also we identify relations between self-confidence and the initiation of social contact.

Keywords: *self-confidence, social courage, initiating social contacts, adolescence.*

Introducere

Studiul încrederii în sine prezintă o importanță deosebită atât din perspectiva dezvoltării fiecărui individ în parte, cât și pentru dezvoltarea societății. Viitorul societății se bazează pe preadolescenți, adolescenți și tineri, pe cei care încă sunt în curs activ de dezvoltare. Preadolescența și adolescența sunt vârste extrem de sensibile la multiplele schimbări profunde și importante în viața societății și a omului în particular: dezvoltarea tehnologiilor moderne, computerizarea, excesul de informații – toate acestea au un impact negativ asupra personalității, afectivității și comportamentului acestuia, intensificând încordarea, neliniștea, frica, stările depresive, agresivitatea, violența, insecuritatea, incertitudinea și neîncrederea în sine [1-3].

Problema privind încrederea în sine prezintă o arie de interes în psihologie și în domeniile conexe acesteia. Diverși autori au fost preocupați de studiul încrederii în sine, al dezvoltării acesteia la diferite vârste, al relației dintre încrederea în sine, succesul și calitatea vieții. Vom menționa aici pe: J.Milly, C.Pirs, W.Wundt, W.James, C.Rogers, C.Coolley, G.Mead, E.Erikson, Л.Выготский, И.Чеснокова, М.Лисина, Н.Авдева, I.Racu, V.Gonța ș.a.

În concordanță cu cele expuse considerăm important și actual studiul încrederii în sine la adolescenți, considerând-o unul dintre factorii decisivi în asigurarea confortului intern și a adaptării sociale.

Eșantion și metode de cercetare

Demersul de față s-a oprit asupra cercetării încrederii în sine și a legăturii dintre încrederea în sine, curajul social și inițierea contactelor sociale la adolescenți. În demersul experimental au fost incluși 62 de adolescenți (36 băieți și 26 fete), elevi ai claselor a X-a, a XI-a și a XII-a cu vârsta cuprinsă între 15 și 18 ani.

Pentru a studia încrederea în sine, curajul social și inițierea contactelor sociale am administrat Testul de studiere a încrederii în sine (V.Romek) [4].

Rezultate și discuții

Rezultatele obținute pentru încrederea în sine la adolescenți sunt prezentate în următoarea figură.

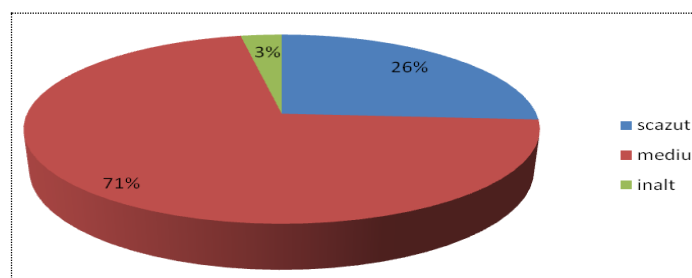

Fig.1. Distribuția rezultatelor pentru încrederea în sine la adolescenți.

Conform datelor din figura de mai sus, 26% din adolescenți prezintă un nivel scăzut al încrederii în sine. Acești adolescenți dau dovadă de o gândire rigidă și stereotipizată. Ei nu pot accepta critica și păreri negative, sunt supărăcioși, rușinoși și pesimiști. 72% din adolescenți au un nivel mediu de încredere în sine. Ei sunt siguri pe sine, încrezători și pozitivi. Doar 3% din adolescenți manifestă un nivel înalt al încrederii în sine. Adolescenții cu nivel înalt al încrederii în sine manifestă capacitatea de a lua de sine stătător decizii, curaj în executarea sarcinilor, ușurință în stabilirea contactelor cu cei din jur, încredere în ceilalți și colaborează cu toți cei din jur.

Diferențele de gen în manifestarea încrederii în sine la adolescenți sunt prezentate în Figura 2.

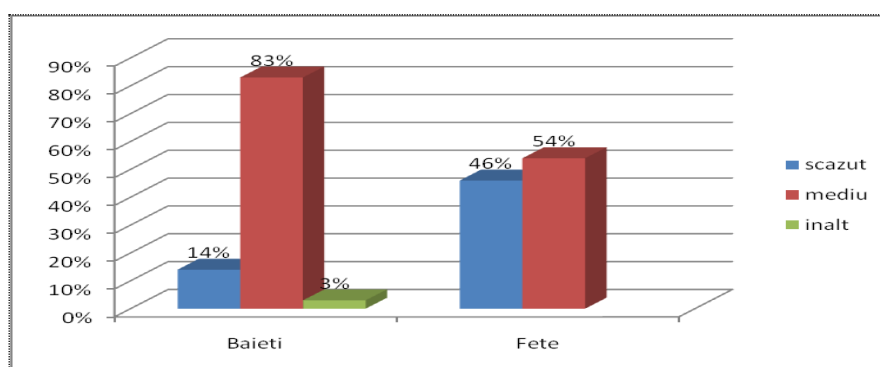

Fig.2. Distribuția rezultatelor pentru încrederea în sine la adolescenți în dependență de gen.

Frecvențele pentru băieți se repartizează în modul următor: 14% din adolescenți au un nivel scăzut al încrederii în sine, 83% din adolescenți manifestă un nivel mediu al încrederii în sine și doar 3% din adolescenți au un nivel înalt al încrederii în sine.

La fete se prezintă un tablou diferit: 46% din adolescente au un nivel scăzut al încrederii în sine, în timp ce cele mai multe adolescente (54%) au un nivel mediu al încrederii în sine.

Examinând frecvențele pentru băieți și fete atestăm diferențe pentru nivelul scăzut al încrederii în sine. Fetele sunt cele care au în mai mare măsură (46%) nivel scăzut al încrederii în sine, comparativ cu băieții (14%). Nivelul mediu al încrederii în sine este mai caracteristic băieților (83%) decât fetelor (54%). Iar nivelul înalt al încrederii în sine se întâlnește doar la băieți (3%).

Rezultatele privind curajul social la adolescenți sunt prezentate în Figura 3.

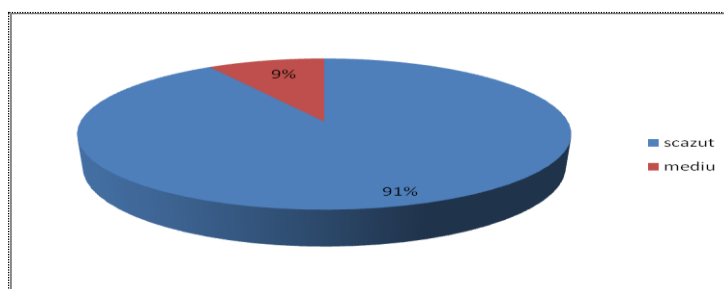

Fig.3. Distribuția rezultatelor privind curajul social la adolescenți.

Frecvențele din Figura 3 se repartizează în felul următor: 91% din adolescenți prezintă un nivel scăzut al curajului social. Adolescenții cu nivel scăzut al curajului social se caracterizează prin neîncredere, timiditate, sfială, rușine și lipsă de îndrăzneală.

În același timp, consemnăm că doar 9% din adolescenți posedă un nivel mediu al curajului social. Pentru acești elevi este specifică îndrăzneală. Ei se implică cu ușurință în diferite activități, nu se tem de dificultăți și obstacole.

În cele ce urmează sunt ilustrate rezultatele ce vizează curajul social la adolescenți.

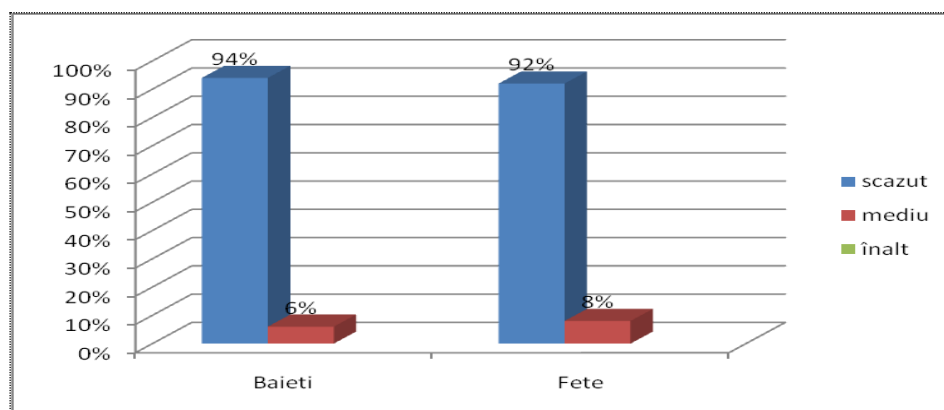

Fig.4. Rezultatele vizând curajul social la adolescenți în dependență de gen.

Din Figura 4 putem observa că pentru băieți se înregistrează următoarele frecvențe: 94% din adolescenți au un nivel scăzut al curajului social și 6% din adolescenți manifestă un nivel mediu al curajului social. Pentru fete este caracteristic un tablou asemănător de rezultate: 92% din adolescente au un nivel scăzut al curajului social, în timp ce 8% din adolescente exprimă un nivel mediu al curajului social.

Comparând frecvențele pentru nivelul scăzut al curajului social, vom evidenția că el este mai mult caracteristic băieților (94%) decât fetelor (92%). Iar pentru nivelul mediu se înregistrează o tendință inversă: 8% din fete manifestă un nivel scăzut al curajului social și 6% din băieți prezintă un nivel scăzut al curajului social.

Rezultatele pentru inițierea contactelor sociale sunt prezentate în Figura 5.

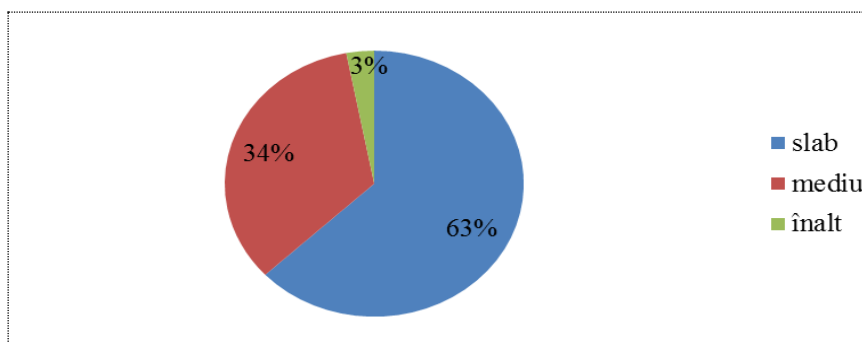

Fig.5. Distribuția rezultatelor pentru inițierea contactelor sociale la adolescenți.

63% din adolescenți prezintă un nivel scăzut al inițierii contactelor sociale. Vom menționa că acești adolescenți sunt închiși în sine, retrași, necomunicativi și nesociabili. 34% din adolescenți manifestă un nivel mediu de inițiere a contactelor sociale. Acești elevi sunt mai deschiși, mai sociabili și mai comunicativi în comparație cu adolescenții cu nivel scăzut al inițierii contactelor sociale. Și doar 3% din adolescenți dau dovadă de un nivel înalt al inițierii contactelor sociale. Acești adolescenți comunică ușor cu cei din jur, au mulți prieteni și nu întâmpină dificultăți în relațiile sociale.

Urmează studiul corelației dintre încrederea în sine, inițierea contactelor sociale, curajul social și inițierea contactelor sociale la adolescenți.

Tabel

**Corelația dintre încrederea în sine și inițierea contactelor sociale,
curajul social și inițierea contactelor sociale la adolescenți (Corelația Pearson)**

Variabilele	Coeficientul de corelație	Pragul de semnificații
<i>Încrederea în sine / Inițierea contactelor sociale</i>	$r=0,35$	$p\leq 0,01$
<i>Curajul social / Inițierea contactelor sociale</i>	$r=0,67$	$p\leq 0,01$

Potrivit coeficienților de corelație din Tabel, vom consemna că se atestă o corelație semnificativă pozitivă între încrederea în sine și inițierea contactelor sociale ($r=0,35$, $p\leq 0,01$). Adolescenții cu o încredere în sine înaltă prezintă și un nivel înalt al inițierii contactelor sociale.

De asemenea, se atestă și un coeficient de corelație semnificativ pozitiv între curajul social și inițierea contactelor sociale ($r=0,67$, $p\leq 0,01$). Adolescenții care manifestă curaj social dezvoltat prezintă și un nivel înalt al inițierii contactelor sociale.

Rezultatele privind inițierea contactelor sociale la adolescenți în dependență de gen sunt prezentate în Figura 6.

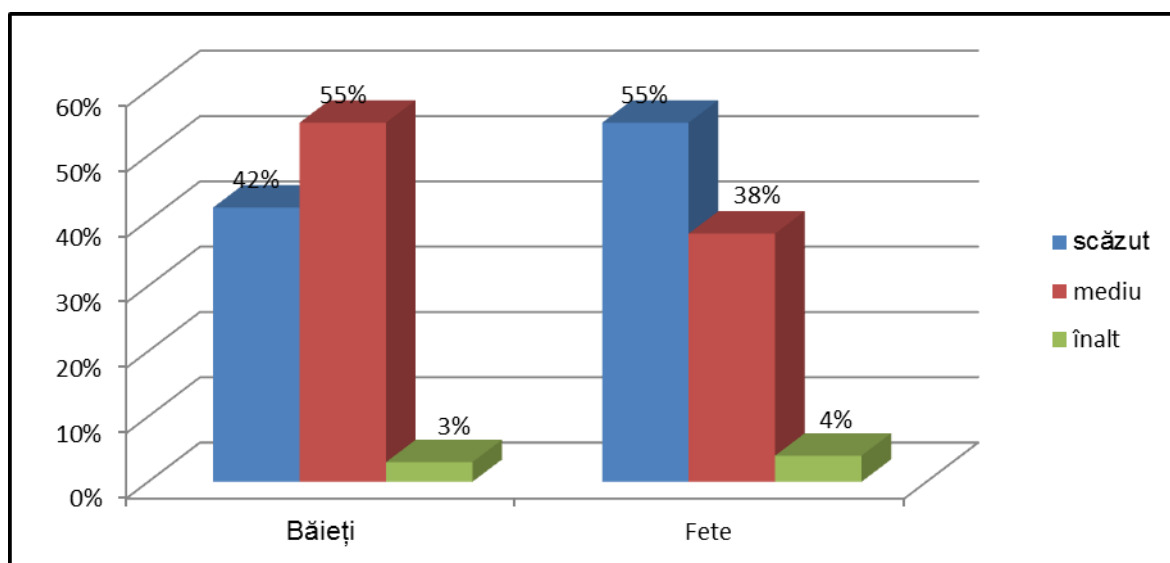

Fig.6. Distribuția rezultatelor privind inițierea contactelor sociale la adolescenți în dependență de gen.

Conform datelor din Figura 6, constatăm că pentru băieți se consemnează următoarele frecvențe: 42% din adolescenți au un nivel scăzut al inițierii contactelor sociale, 55% din adolescenți prezintă un nivel mediu de inițiere a contactelor sociale și doar 3% din adolescenți au un nivel înalt de inițiere a contactelor sociale.

La fete se prezintă o anumită diferență, și anume: 58% din adolescente au un nivel slab al inițierii contactelor sociale, 38% din adolescente manifestă un nivel mediu și 4% din adolescente au un nivel înalt al inițierii contactelor sociale.

Comparând frecvențele pentru nivelul scăzut al inițierii contactelor sociale, putem menționa că acest nivel este mai caracteristic fetelor (58%), spre deosebire de băieți (42%). Nivelul mediu al inițierii contactelor sociale este mai frecvent la băieți (55%) decât la fete (38%), iar pentru nivelul înalt al inițierii contactelor sociale frecvențele fetelor (4%) sunt apropiate de cele ale băieților (3%).

Concluzii

În concluzie vom menționa că adolescenții manifestă un nivel mediu (71%) și înalt al încrederii în sine (3%). Adolescenții prezintă o încredere în sine mai dezvoltată comparativ cu adolescentele. Pentru curajul social atestăm doar nivelul scăzut (91%) și mediu la adolescenți (9%). Fetele dau dovadă de un curaj social mai dezvoltat decât băieții (8% și 6%). Pentru inițierea contactelor sociale 34% din adolescenți prezintă un nivel mediu, în timp ce pentru 3% din adolescenți este caracteristic un nivel înalt al inițierii contactelor sociale. Fetele se caracterizează printr-un nivel mai dezvoltat al inițierii contactelor sociale (4%).

De asemenea, am identificat și relațiile dintre încrederea în sine și inițierea contactelor sociale și curajul social și inițierea contactelor sociale. Adolescenți cu nivel înalt al încrederii în sine manifestă și un nivel ridicat de inițiere a contactelor sociale. Vom menționa că adolescenții care dau dovadă de un nivel înalt al curajului social se caracterizează și printr-un nivel înalt al inițierii contactelor sociale.

Referințe:

1. PAPALIA, E. OLDS, S. FELDMAN, R. *Dezvoltarea umană*. București: Trei, 2010. 832 p.
2. BADEA, E. *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului (de la 3 – 17/18 ani) cu aplicație la fișa școlară*. Ed. a II-a. București: Editura Tehnică, 1997. 201 p.
3. BIRCH, A. *Psihologia dezvoltării*. / Tr. de L.Băiceanu. București: Editura Tehnică, 2000. 311 p.
4. LOSÎL, E., RACU, I (coord.). *Organizarea activității psihologului școlar cu preadolescenții*. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2016. 191 p.

Date despre autori:

Jana RACU, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar, Departamentul Psihologie, Universitatea de Stat din Moldova.

Email: janaracu@yandex.com

Iulia RACU, doctor în psihologie, conferențiar universitar, Catedra Psihologie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”.

Email: racu_iulia@yahoo.com

Prezentat la 08.10.2018